

Consultatie van de VREG van 3/12/2019 met betrekking tot de omzetting van de artikelen 4, 15 en 16 van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn en van de artikelen 21 en 22 van de herschikte Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen, inzake de actieve afnemers, het zelfverbruik van hernieuwbare energie en de energiegemeenschappen (CONS-2019-05)

Reactie van Febeliec

Algemene opmerkingen

Febeliec heeft na een eerste preliminaire analyse geen probleem met de algemene principes uiteengezet in het voorstel van de vreg, die nauw lijken aan te sluiten bij de bepalingen van de betrokken Europese richtlijnen, in het bijzonder de algemene rechten (en plichten!) toegekend aan (gezamenlijke) actieve afnemers en (hernieuwbare) energiegemeenschappen. Febeliec gaat er echter vanuit dat deze consultatie slechts de start vormt van het regelgevende proces ter omzetting van de betrokken Europese richtlijnen in Vlaamse energieregelgeving, in die zin dat de komende maanden door de Vlaamse decreetgever en de vreg (en door de overige wetgevende instanties en regulatoren in dit land) nog uitvoerig en intensief overleg zal worden gepleegd met alle diverse stakeholders, teneinde te komen tot een richtlijnconforme maar weldoordachte omzetting en implementatie van deze complexe concepten in het Vlaams/Belgisch regelgevend kader. In die zin beschouwt Febeliec het voorliggende omzettingsvoorstel van de vreg slechts als een eerste aanzet ter voeding van het debat en niet als een voorstel dat reeds definitief de richting zou bepalen waarin in Vlaanderen invulling zal worden gegeven aan de concepten van (individuele/gezamenlijke) actieve afnemers en (hernieuwbare) energiegemeenschappen.

Febeliec wenst in deze fase wel al haar bezorgdheid uit te drukken over de interferentie tussen deze nieuwe types spelers en gesloten distributienetten, en dit op 2 niveaus:

- Febeliec ziet o.a. mogelijke problemen in het delen door één van de nieuwe spelers van zelfopgewekte (hernieuwbare) energie aangesloten op een gesloten distributienet met een derde partij die NIET is aangesloten op hetzelfde gesloten distributienet. Dit zou vereisen dat de stroom loopt over het GDN, (eventueel) het publieke distributienet waarop het GDN is aangesloten, (eventueel) het transmissienet, (eventueel) het distributienet waarop (het GDN van) de derde partij is aangesloten en (eventueel) het GDN waarop de derde partij is aangesloten. Febeliec vraagt meer duidelijkheid over de rechten en plichten van alle betrokken partijen in dit geval, en vraagt expliciet overleg over de vertaling hiervan in de betrokken technische reglementen en tariefmethodologieën/tarieven.
- Febeliec is van oordeel dat de eventuele mogelijkheid dat (hernieuwbare) energiegemeenschappen zelf beheerder zouden worden van “hun net” indruist tegen de expliciete doelstelling in het Vlaams regeerakkoord om te zorgen voor een vereenvoudiging van het landschap van distributienetbeheerders. Ook de praktische realisatie ervan lijkt Febeliec op het eerste zicht bijzonder complex en verre van evident te zijn (zo is voor Febeliec volstrekt onduidelijk wat in artikel 16.4, a) van de 4^e Elektriciteitsrichtlijn precies bedoeld wordt met het recht dat dergelijke energiegemeenschappen zouden hebben om een overeenkomst af te sluiten met de DNB (incl. GDN?) of TNB waarop hun net is aangesloten over het beheer van “hun net”. In ieder geval mag de creatie van een netbeheerderstatuut voor dergelijke energiegemeenschappen op geen enkele wijze afbreuk doen aan het huidige statuut van (beheerders van) gesloten distributienetten, die moeten voldoen aan duidelijke, specifieke criteria en ook duidelijk afgebakende rechten en plichten hebben (waarbij bewust rekening wordt gehouden met de specificiteit van dergelijke, veelal industriële netten).

Febeliec begrijpt het belang van de uitwerking van een faciliterend kader voor (hernieuwbare) energiegemeenschappen, maar blijft erop aandringen dat dit niet mag leiden tot een verhoging van de systeemkost. Daarnaast kan en mag het ook niet de bedoeling zijn om de kosten van de publieke netten en de eventuele subsidies op de andere netgebruikers af te wentelen. Het is voor Febeliec evenmin duidelijk hoe de (hernieuwbare) energiegemeenschappen zelf beheerder van “hun net” kunnen worden, en wat daarvan het gevolg zou zijn voor het (bestaande) publieke net waarvoor alle netgebruikers in het verleden hebben betaald.

Febeliec stelt in dit verband overigens vast dat in het concrete omzettingsvoorstel eens te meer onvoldoende rekening werd gehouden met de specifieke definiëring voor (beheerders van) gesloten distributienetten (bijv. een beheerder van een gesloten distributienet is o.b.v. de huidige tekst van het Energiedecreet geen netbeheerder, distributienetbeheerder of elektriciteits/aardgasdistributienetbeheerder; een gesloten distributienet is geen distributienet of elektriciteitsdistributienet/aardgasdistributienet in de zin van het Energiedecreet; specifieke definities van “achterliggende netgebruiker” en “achterliggende afnemer”, enz.)

Daarnaast wenst Febeliec deze consultatie aan te grijpen om bij de vreg, zoals in het verleden, aan te dringen op de absolute noodzaak om in de Vlaamse energieregeling de vele verplichtingen die momenteel worden opgelegd aan “leveranciers” (waarbij, gezien de erg ruime definitie van “leverancier” in het Energiedecreet, een beheerder van een gesloten distributienet die elektriciteit of aardgas doorlevert aan minstens één achterliggende netgebruiker momenteel ook reeds als een leverancier wordt aangemerkt door de vreg) niet langer op te leggen aan “leveranciers”, maar enkel aan de “houders van een leveringsvergunning” (die in realiteit de ware leveranciers betreffen). Minstens is Febeliec absolute voorstander om n.a.v. de invoering van concepten zoals “actieve afnemer” en “energiegemeenschappen” ten gronde en in detail te evalueren welke verplichtingen ook voor dergelijke “pseudo-leveranciers” (waaronder ook de GDN-beheerders) zouden moeten gelden en welke verplichtingen enkel zin maken voor de “ware” leveranciers (zijnde de houders van een leveringsvergunning).

Antwoorden op de specifieke vragen

De vereiste dat alle afnemers die deel uitmaken van een groep gezamenlijk actieve afnemers in hetzelfde gebouw of appartementsgebouw gevestigd dienen te zijn, lijkt aanleiding te kunnen geven tot interpretatieproblemen. Zou de invoeging van definities van “gebouw” en “appartementsgebouw” in het Energiedecreet hieraan kunnen verhelpen? Of is het eerder aangewezen om voor de geografische afbakening van gezamenlijk actieve afnemers aan te knopen bij reeds bestaande concepten, zoals het begrip “eigen site” in art. 1.1.3, punt 30°/1 Energiedecreet en/of het kadastrale percelenplan?

Febeliec heeft een probleem met de definitie (of het ontbreken ervan) van “gebouw” en dringt er sterk op aan dat, in lijn met de geest van de richtlijn, duidelijk wordt gestipuleerd dat het hier NIET gaat om industriële gebouwen.

Welke voor- en nadelen zouden er verbonden zijn aan een concretisering van het nabijheidsvereiste op basis van de gemeentegrenzen en/of een straal, zoals hierboven voorgesteld? Zijn nog andere parameters denkbaar/wenselijk om het nabijheidsvereiste te concretiseren? Dient er bij afbakening van het nabijheidsvereiste ook rekening te worden gehouden met de netgebieden van de distributienetbeheerders?

Zie onze algemene opmerking mbt actieve afnemers / energiegemeenschappen aangesloten op GDNs/GINs.

Welke voor- en nadelen zou de openstelling van (hernieuwbare) energiegemeenschappen voor grensoverschrijdende deelname met zich mee kunnen brengen?

Idem.

Zijn er redenen om, bij de omzetting van de richtlijnbevestigingen m.b.t. (hernieuwbare) energiegemeenschappen, aan samenwerkingsverbanden die niet voldoen aan alle criteria die de EU-richtlijnen stellen aan (hernieuwbare) energiegemeenschappen, toch bepaalde gelijkaardige rechten toe te kennen? Aan welk type samenwerkingsverbanden en aan welke precieze rechten kan daarbij worden gedacht?

Febeliec stelt voor om hier stap voor stap vooruit te gaan en voorlopig niet verder te gaan dan wat voorzien is in de richtlijnen.

Zijn er naast de hierboven geïdentificeerde voor- en nadelen nog andere redenen denkbaar die pleiten voor het wel/niet voorzien van de mogelijkheid dat (hernieuwbare) energiegemeenschappen het net binnen de gemeenschap zelf beheren?

Zie algemene opmerking hierboven over bezorgdheden in relatie tot GDNs/GINs.

Is het voldoende om enkel een meldingsplicht te voorzien voor (hernieuwbare) energiegemeenschappen, of lijkt het aangewezen om (hernieuwbare) energiegemeenschappen (ook) te onderwerpen aan een erkenning/label? Hoe zou deze controle er dan uit kunnen zien?

Febeliec is voorstander van een erkenningsprocedure waarbij de vreg verifieert of voldaan is aan de voorwaarden van het decreet en technisch reglement.

Gezien dit het best aansluit bij de beschikbare Richtlijn HEB, voorziet ons omzettingsvoorstel enkel in de hierboven beschreven regeling voor zelfverbruik van 100% hernieuwbare energie, en dit per onbalansverrekeningsperiode. Daarnaast is het technisch echter ook mogelijk om zelfopgewekte hernieuwbare energie op te slaan – eventueel in combinatie met niet-hernieuwbare (“grijze”) energie – en later te verbruiken. Moet daarvoor ook een regeling worden voorzien, geënt op de regeling voor zelfverbruik van 100% hernieuwbare energie, en zo ja: onder welke (bijkomende) voorwaarden?

Febeliec stelt voor om hier stap voor stap vooruit te gaan en voorlopig niet verder te gaan dan wat voorzien is in de richtlijnen.

Welke voor- en nadelen lijken er (op het eerste gezicht) aan de hierboven geïdentificeerde pistes verbonden te zijn? Welke piste lijkt het meest/minst werkbaar? Ziet u nog andere pistes die hier niet vermeld worden ?

Febeliec stelt voor beide modellen toe te laten en de betrokken partij de keuze te laten voor zover de betrokken netbeheerder akkoord gaat.

Peter Claes*

on behalf of Febeliec

Federation of Belgian Industrial Energy Consumers

BluePoint Brussels

Bld A. Reyers, 80

B-1030 BRUSSELS

☎ +32 496 59 36 20

febeliec@febeliec.be

www.febeliec.be

* acting as Manager of Eenergy VOF, General Manager of Febeliec

Febeliec represents the industrial consumers of electricity and natural gas in Belgium.